1925 március 24. Kedd — Ára 1500 korona — Debreczen, VII. évf. (68).

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 35000 K
EGYES SZÁM ÁRA 1500 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

Árok az erdő szélén

Vasárnap, templom után ellátogattunk az Isten nagyobbik szentegyházába, a szabad természetbe, Sétánk a Nagyerdő fele vitt, bár nem a Simonyi akácai alatt, hanem a hadházi kövesuton akartuk megközeliteni. Majd letérünk, gondoltuk, az országutról s egy ösvénykén megyünk be az erdő elhagyatottabb, magányos, a tavasz illetésére bontakozni kezdő részébe. De mily kellemetlen meglepetés! Ahol még az ősszel az erdőbe vivő utacska befutott, most ott, az erdő peremén hatalmas mély árok tátong. A szélessége lehet nyolc, tiz méter, a mélysége pedig akkora, hogy egy lovon ülő huszár sem látszanék ki bélőle. Alapos munka, bárki csinálta. A céljának is megfelel, mert ugyancsak „közlekedési akadály." Itt bizony nem lehet az erdőbe átjutni.

Megálltunk hát a jeles árok partján s mivel mást sem tehettünk, elkezdtünk gondolkodni. Mi lehetett, teremtő Atyánk az oka, amiért a nemes város ezt a menykő nagy szakadékot huzatta? Az ösvényt árkolták el, azt látjuk, de miért? Csak nem azt a másfél arasz ösvényt sajnálta a város, amelyen az embe rek eddig ki, bejártak? Csak nem ijedtek meg a másfélaraszos, netalán „szolgalmi joggá" fejlődő szokástól? Vagy talán a fatolvajok ellen akartak védekezni? De most, tavasszal? A tolvaj urak ellen inkább a tél beállta előtt védekezhettek volna. Vagy végül, s tényleg ez az igazi ok és az igazi cél, elárkolták az ösvényt, mert egyszerüen elakarták árkolni. „Lélek az ajtón se be, se ki!" Mert hát sok száz ember járkált itt által naponta, hogy másokat ne emlitsünk, az egyetemi épitkezések munkásai is, akik munkahelyükről este hazafelé igyekeztek. De mostantól fogva hiába. Mert ott a tizméteres szakadék s tessék legalább félórai kerülővel a Csapókertet vagy a régi Csicsogó idilli tájékait megközeliteni. S te is fordulj vissza dohogva, bosszankodva tavaszi ligetbe kivánkozó, sétáló barátunk!

Ez a nagyerdei árok nem egy szimpla árok. Egy jelentős árok. Szimbolum az. Debrecen város igazgatásának, de levonva a levonandókat, Csonkamagyarország adminisztrációjának a jelképe is. Legalább is az első azt gondolja, azért van a világon, hogy csak árkokat ásson s az élet folyása elé akadályokat emeljen. Azt hiszi, hogy a közigazgatás célja csak a rendbeszedés, a végre hajtás, a kicsinyes sikanéria és az exekutorság, nem pedig az, hogy a közönség érdekeit jóakarattal minél sikeresebben szolgálja. Debrecenben van négy-öt helyre szétszróva az élelmiszer piac, Debrecenben szokták a vizvezetéket előzetes figyelmeztetés nélkül háromnegyed napra elzárni, Debrecenben adnak fejedelmi szubvenciót a Tüzek szinrehozójának és ásatják el rengeteg árokkal a munkából vagy a munkára sietö dolgos emberek utját. Itt nem tudják még azt, hogy a rend, a szigor s néhanapján a megtáncoltatás is nem öncél, hanem arra való, hogy általuk egy még magasabb cél: a közjó mozditassék elő.

Az Egyesült Ker. Nemzeti Liga országos nagygyülése

Wolff Károly ünnepi beszéde

(*A Hajdufőld tudósitójától*) Ünnepnapja volt vasárnap a keresztyén magyarságnak. Az ország leghatalmasabb nemzeti alapon álló testülete, az *Egyesült Ker. Nemzeti Liga* tartotta a régi képviselőház tanácstermében az évi országos közgyülését. — A tágas helyiséget zsufolásig megtöltötte a közélet előkelőségeiből álló közönség. Megjelentek többek között *Sipőcz* Jenő polgármester, *Nádassy* Imre országos főkapitány, *Keleti* Dénes MÁV. elnök igazgató és helyettese *Tasnádi-Szücs* Andor, *Temcsányi* Vilmos Pál nyug. miniszter, *Biber* Gyula közigazgatási biró, *Bársony* János és *Kossalka* János egyetemi professzorok, *Agorasztó* Tivadar, Pest vármegye alispánja, *Bakó* Lészló szinmüsz és mások.

Az ülést pontban négy órakor nyitotta meg *Bernát* István elnök. Bevezető beszédében megemliti, hogy vannak, akik a Liga ötéves müködésével szemben elégedetlenek, ezek a fejlődés, a haladás igazi törvényeit nem tartják kellően szem előtt. Mert

értékes eredményeket rövid idő alatt elérni egyáltalán nem lehet.

Éppen azért, ha lassu is a haladás, türelmetlenkedésre nincsen ok. A türelmetlenkedők számoljanak azzal, hogy *a tulsó oldalon, ahonnan a támaddsok felénk jönnek, omladoznak a bástyák.*

A megnyitó beszéd után a közönség zajos ünneplése mellett *Wolff* Károly, a Keresztény Nemzeti Liga elnöke tartotta meg ünnepi beszédét. Néhány évvel ezelőtt, ugyancsak a Liga közgyülésén emlitettem, — kezdte beszédét — hogy

a történelmet uj irányba kell tereini

és *a politikát uj alapokra kell fektetni* és pedig a lélektan alapján, mert a lélektant nem nélkülözheti a közélet.

Majd kifejtette további beszédében, hogy *Németországot sem a háboru győzte le, hanem a közszellem.* A germán haderőt Berlinből győzték le megmérgezett közszellemmel. És ezt kinevezték *haladdsnak.* Franciaország, amely tapsolt a győzelmének, ebben a pillanatban vivja legnagyobb válságát. *A francia ütőerekben is ott van az a méreg, amely a germán haderőt legyőzte.* És ott kering ez a méreg Oroszországban és itt nálunk, *Magyarországon is.* Majd kifejti, hogy

a jövendő alakulását a szociális gondolat fogja uralni.

Két nagy ellentmondás van a jövő korszellem megalakulásával szemben. *az egyéniség tulteogésének anarchiája és a liberális gazdasági rend. A szabadkőmüves és szocialdemokrata szellemnek müködése nem más, mint a tekintély kikezdése.*

A közéletet erkölcs nélkül nem lehet vezetni.

A nemzetek mindig erkölcstelenségben pusztultak el. Ez a „haladó szellem" erkölcstelenségével szinte elönti az irodalmat, a társadalmat, elönt mindent, ahová a lábát beteszi. Az emberiség érdekeivel *nagyobb visszaélést nem követtek el, mint mikor ez a szabadkőmüves, zsidószellem, a szociális gondolat nevében forradalmakat szervezett az emberiségen belül.*

Üdvözlések

Wolff Károly hatalmas beszéde után a hallgatóság felállva, pillanatokig meghatottan ünnepelte nagynevü vezérét,

Ezután a titkári és pénztári jelentések következtek, majd a felmentvények megadása. Ennek végeztével a MANSz nevében Ágoston Gézáné, a KANSz nevében Javornitzky Jenő vezértitkár, a MOVE nevében Sármezey Endre alelnök mondottak beszédet. Végezetül pedig Conlegner József dr mondott köszönetet az Egyesült Keresztény Nemzeti Liga elnökének és tisztikarának a kifejtett buzgó és önzetlen tevékenységükért.

Az ülés *Bernát* István elnök zárószavai után a Himnusz hangjai mellett véget ért.

A bankett

Vasárnap este a Gellért szálló nagytermében ötszázteritékes banket volt, amelyen elsőnek *Bernát* István egyetemi tanár köszöntötte Magyarország Kormányzóját. Majd *Wolff* Károly tartott hatalmas beszédet, aki a Liga munkatársaira emelte poharát. *Raffay* Sándor ev. püspök a keresztyén felekezeteket hivta fel összetartásra, *Sipőcz* Jenő *Wolff* Károlyt köszöntötte fel, végül *Hekler* Antal egyetemi tanár a keresztyén magyar nőkre üritette poharát. A bankett a legjobb hangulatban a késő éjjeli órákban ért véget.

Március utolsó napjain lesz a győri képviselőválasztás

Bárczy Dezső, Német Károly és Vámbéri-Wamberger Rusztem küzdenek a mandátumért - Uj kisgazdapárt alakult - A politika hirei

Győr, március 23. *Horváth* Bálint választási elnök ma felülvizsgálta a képviselő jelöltséghez szükséges aláirásokat.

Mindhárom jelölt megkapta a szükséges ajánlásokat

és igy a jelöléseket a választási elnök elfogadta. Eszerint március 30 án és 31 én lesznek a választások, amelyeken *Bárczy* Dezső keresztény gazdasági párti, *Német* Károly Heinrich-párti és *Vámbéri-Wamberger* Rusztem u. n. 48-as függetlenségi, illetőleg *Ruppert*-párti programmal lép fel.

Vasárnap már megtartotta mindhárom jelölt programmbeszédét.

A keresztyén magyarság Bárczy Dezsőt támogatja,

aki sokezerfőnyi magyar választópolgár előtt beszélt a *Katholikuskör* téres udvarán; érdekében *Ernszt* Sándor dr nemzetgyülési képviselő szólalt fel. A liberális *Német* Károlyt már jelentéktelen társaság hallgatta végig a Lloyd szálló nagytermében. *Ott voltak azonban a győri izraeliták Vámbéry-Wamberger* Rusztem októbrista jelölt gyülésén, akit az összes született demokraták nagy pénzzel és sajtóterrorral támogatnak.

A magyar közönség mindazonáltal feltétlen bizik *Bárczy* Dezső ny. államtitkár diadalában.

Uj kisgazdapárt a régi pártprogrammal.

Budapest, március 23. *Nagyatádi Szabó* István hivei közül azok, akik a kisgazdaképviselőknek a nyilt szavazás mellett történt állásfoglalásával nem értenek egyet, gyülést tartottak a

régi kisgazdapárt feltámasztására

a párt Dologi-utcai helyiségében. Az értekezlet elnökké *Meskó* Zoltán és *Herczeg* Sándort választotta meg s kimondotta, hogy *ragaszkodik a szavazás titkosságához.*

A pesti szociálisták szabadságünnepe a bolsevizmus évfordulóján

(A Hajdufőld tudósitójától.) Március 21-én délután a budapesti szociáldemokraták megünnepelték — némi gyöngéd célzattal a kommunizmus kitörésére — március 15 emléknapját. A Szabadság térre több száz főnyi szervezett munkást vezéreltek a piros szekfüs vezérek, akik vörös szalagos koszorut fektettek a Petőfi szoborra, ezzel a felirattal:

„A forradalom költőjének"

A szalagot a jelen lévő ügyeletes rendőrtiszt eltávolitotta, majd az izgató szónokok közül *Proppertől* megvonta a szót. Ezzel a tüntetés a rendőri asszisztencia következtében rendben ért véget.

Hat év után összeült a szépitési-bizottság

(*A Hajdufőld tudósitójától*) Debrecen város szépitési bizottsága a napokban, 1919 óta először tartott ülést. A bizottságban tárgyalás alá került *Zelinger* Ede törvényhatósági bizottsági tagnak a Kossuth-szobor környékének parkirozására vonatkozó ismeretes inditványa, amelyben Zelinger azt ajánlja, hogy a villanyosvágányokat el kell vezetni a parkirozandó területről.

A bizottság a *tervet elvetette*, mert szerint az összes villanyos vezetékek a Csapó utca torkolatánál torlódnának össze, s még életveszélyesebb lenne a közlekedésre, mint eddig. Másodszor, azért nem fogadható el a terv, *mert 500 millió koronába kerülne*, s ezt a *Hév.-vel* kötött szerződés szerint a városnak kellene fedezni.

„Istennel a Hazáért és Királyért"

A vámospércsi Levente-egyesület zászlószentelési ünnepélye

(*A Hajdufőld tudósitójától*) A vámospércsi uriasszonyok a helybeli *Levente-egyesület* számára diszes kivitelü selyemzászlót himeztek, melynek felszentelési ünnepélye március 22-én délelőtt zajlott le előkelő keretek között.

A zászló a vármegye szinét viseli,

gyönyörü himzésekkel van diszitve és az „*Istennel a Hazáért és Királyért*" felirást viseli. Az ünnepségen a zászlóanyai tisztet *ifj. Füredi-Szabó* Lajosné töltötte be. A felszentelésen 24 koszorus leányon és 300 leventén kivül, akiket *Nagy* József jegyző vezetett, megjelentek a zászlót himező uriasszonyok: Biró Jánosné, Bartha Dezsőné, Dr Bibó Dezsőné, Csurka Ferencné, Cserey Sándorné, Deák Ferencné, Dobos Sándorné, Kohutovics Jánosné, Kovács Lajosné, özv. Karaguly Mihályné, Magyar Gyuláné, Morvay Béláné, Máthé Jánosné, Nagy Lajosné, Nagy Gáborné, Nagy Józsefné, özv. Szalavecky Ferencné, Szentiványi Istvánné, Szabó Imréné, Szabó Gáborné, ifj. Füredi-Szabó Lajosné és özv. Weisz Jánosné.

Az ünnepélyt lovasbandériumos diszfelvonulás nyitotta meg.

Az Istentiszteletek után a leventék sorakozása következett, majd *Magyar* Gyula főjegyző mondott lelkesitü beszédet. A leventék gyakorlatai utan *ifj. Füredi Szabó* Lajosné szép szavak kiséretében átnyujtotta a zászlót. Az ünnepélyt több hazafias dikció fejezte be.

Délben a református iskola termeiben bankett volt, melyen dr. *Nábráczky* Béla vm. főjegyző és *Lépes* Győző mondottak magas szárnyalásu beszédeket.

A zászlószentelési ünnepély közönsége vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzónak hódoló táviratot küldött.

Halál a sineken

Egy ittas embert darabokra szelt a vonat

(*A Hajdufőld tudósitójától.*) Halálos kimenetelü szerencsétlenség történt hétfőre virradó hajnalban a debreceni fütőház közelében, a 110 számu őrháznál. — Az egyik tehervonat hajnali 3 órakor halálra gázolt egy középkoru férfit, *töből lezágta a lábát*, azonkivül a fejét és törzsét is borzalmasan összeroncsolta. — A holttest mellett egy pálinkás üveg feküdt.

A nyomozás során kiderült, hogy az illető Csóré János 38 éves hajduszoboszlói cipész, aki ittas állapotban vagy a kerekek alá került, vagy öngyilkosságot követett el. Annak kideritésére, hogy szerencsétlenség, vagy öngyilkosság történt-e, megindult a vizsgálat. Csóré holttestét beszállitották a hullaházba.

A Debreceni Első Takarékpénztár és a Közgazdasági Bank- és Váltóüzlet rt. fuziója

Megcsonkitott országunk helyzete és a világszerte duló gazdasági háboru az erők fokozatos egyesitését és a takarékosság elvének minden téren való szigoru keresztülvitelét kivánja. Ez a tény a debreceni gazdasági életben is erősen érezteti hatását. Kis tőkével, szolid alapon dolgozó pénzintézetek az óriási személyi és dologi kiadásokat nem birják, hacsak az áruspekuláció kétes jegyveréhez nem nyulnak. — Ezt a fegyvert a régi becsületes multu *Közgazdasági Bank és Váltóüzlet rt.* nem használta fel és a jövőben sem akarja felhasználni: Ennek következtében tehát okos megfontolással egyesülni óhajtott a nagy tőkével rendelkező és régi jól megalapozott, hirnevével a közönség legszélesebb rétegeinek bizalmát élvező *Debreceni Első Takarékpénztárral*, — A fuziós tárgyalások során a Pénzintézeti Központ jóváhagyásával megállapodás létesült a két intézet között, amelynek értelmében a Debreceni Első Takarékpénztár átveszi a Közgazdasági Bank összes terheit és követeléseit és a bank részvényeit 2:1 arányban Debreceni Első Takarékpénztári részvényre cseréli át. Ezt a megállapodást sankcionálta a tegnap délután 2 órakor *Kernhoffer* Józsei kincstári főtanácsos elnöklete alatt tartott évi rendes közgyülése a Közgazdasági Banknak. — Az uj egyesülés feltétlenül javára fog válni Debrecen és igy közvetve az egész ország válságokkal küzdő közgazdasági életének. A közgyülés a beolvadás kimondása alkalmával jegyzőkönyvben örökitette meg *Szarukán* Sándor vezérigazgató érdemeit, aki hosszu évek nehéz munkájával fel virágoztatta az intézetet.

A Debreceni Első Takarékpénztár közgyülését délután 3 órakor a Nemzeti Hiszekeggyel nyitotta meg *Szonjas* Gusztáv ny. főispán, az intézet elnöke. A határozatképesség megállapitása s a beterjesztett zárszámadásokhoz való több hosszabb hozzászólás után *Versényi* Tibor vezérigazgató nyujtott részletes felvilágositást az intézet 1924. évi fontos közgazdasági tevékenységéről, amely főleg a legkülönbözőbb foglalkozási ágak hiteligényének legmesszebbmenő módon való kielégitésében nyilvánult. Majd a Közgazdasági Bank beolvasztásának szükségét okolta meg meggyőző előadásban. A közgyülés, amely a vezérigazgató éltetésével 10 óra után ért véget, az összes beterjesztett javaslatokat elfogadta és az igazgatóságba uj tagokként dr *Galánffy* János kir. közjegyzőt, valamint *Békés* Lajos nagykereskedőt, a felügyelő-bizottságba pedig dr *Tervey* Tamás ügyvédet választotta be uj tagokul.

FŐISKOLA

Szerdán lesz a SzEFHE választmányi ülése. A Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesületének választmányi ülése március 25-én, szerdán délelőtt 11 órakor lesz az egyesület internátu-sában. Az összes választmányi tagok feltétlen megjelenését kéri az *Elnökség*.

ATROCITÁSOK

A demokratizmus sérelme. Más rovatban igazán nem közölhetjük ezt az égbekiáltó atrocitást, amelyet a budapesti büntető járásbiróság követett el a Terézváros izroindián néptörzsének legszentebb szabadságjoga: *a kártyaszabadság ellen.* A reakció e legujabb kilengését sulyosbitja még az a körülmény is, hogy az elmarasztalt áldozatok mindahányan született demokraták és *Vázsonyi Weiszfeld* hüséges csatlósai. A szomoru eset sora a következő:

A *Terézvárosi Polgári Kör* ellen *tiltott szerencsejáték* miatt folyó ügyben ma hozott itéletet a budapesti büntetőjárásbiróság és *Bársony (Blau)* Elemér elnököt egymillió korona, *Lukács* Rezső, *Scheffer* Vilmos alelnököket, *Tamás* Benő, *Sachár* Vilmos dr, *Bleyer* Imre dr és *Ettelesz* Oszkár igazgatósági tagokat, *Kohn* Rezső főzsetonost, *Jellinek* Vilmos és *Bán* Valér krupiéket nyolcszázezer korona és *Grün* Vilmos zsetonost hatszázezer korona pénzbüntetésre itélte.

Ha venni, vagy eladni akar, ha állást keres, a HAJDUFÖLD hirdetéseinek biztos az eredménye

Ferrari Albertina

(*In*) Az olasz müvészet örökérvényü szépségeinek titokteljes, szent motivációja az Istenhez emelkedő imádság forró és nagyértelmü hangulatában rejlik. Világot betöltő lelkiségének pozitiv erőforrása a tónus, melynek mélységeiből a szeretet és a föltétlen imádat kinyilatkoztatásainak hangjai, szinei, vonalai és mindezek eredményeképen egy magasabbrendü lelki tartalom legváltozatosabb formái forrásoznak. Igy változtak át *Michaelangelo* vésőjének ütéseitől hideg és lelketlen márványtömbök nagy szenvedélyek ábrázolásaivá, — igy szólaltak meg szinek és vonalak *Rafel* festményein és *Bramante* épületein, — igy váltak *Palestrina* lamentációi és magnifikációi a vallásos ihlet zengzetes dallamaivá, — igy lettek Quarnerus és Stradivarius mesterhegedüiből szent-szekrényei a legtisztább harmóniáknak. Tartini ördög trillái egy mélységes értelmü álomnak hatalmas témájából születtek valóságra, a *Divina Comoedia* pedig a legfönségesebb álom: *az olasz müvészet minden megnyilatkozása az a csudálatos, szép álmodás, melyben Istennek közelsége teljesedik meg az emberi lélek teremtő álomvilágában.*

*

Ferrari Albertina vasárnapi hangversenyén ennek a müvészi világnak imádságos ereje zendült meg lelket formáló szépségekkel. Tónusában az olasz léleknek finom költészete, rejtelmes titkokat kereső lendülete és mélységes hite lüktet. Müvészetének megszólalása a léleknek szeretete, melyről a csillogó ékszerek feloszlanak és valóban ez a müvészet igazi értelme, mert az *értelem* müvészi értékeit igyekszik álváltoztatni egy kinyilatkoztatásszerü miszteriummá. *És mi, magyarok büszkék lehetünk erre a jellegzetesen olasz müvészetre, mert Ferrari Albnrtina zengő szavu, mély itáliai lelkéhez Hubay Jenő adta hóditó társul — a magyaros szivet.*

Ferrari teremtő költészetét kedvező alkalom összehasonlitani a nemrégiben itt járt Rubinstein Erna müvészetével. *Rubinstein* Erna egy szemfényvesztő technikai csoda, telve a virtuozitás minden erényével és erőltetettségével, akinek technikája bravurosan ugrik keresztül a tartalom melységein. *Ferrari* Albertina nem birja a technika szédületes tempóját, de biztos lélekkel jár a mélységek és magasságok szakadékain. Játékában az intelligencia tartalmi fölénye uralkodik, szuggesztiv erejü müvész, akinek hegedüjéből a legnemesebb érzések és gondolatok kelnek való életre nagyszerü lendülettel. Igy érvényesültek előadásában *Tartini* szépségei, *Mendelssohn* lirája, *Hubay, Sgambatti* apróságai és *Vieuxtemps* Ballade et polonaise-e, melynek moderatoját, (eltekintve egy fölösleges ismétléstől) *annyi bensőséggel* és polacca-témáját *annyi szellemességgel* játszotta, amennyit csak a legnagyobb intelligencia produkálhat.

*

És most még egy összehasonlitást. A liberálizmus zenei intellektueljei, de különösen a zsidók uton-utfélen hangoztatják, hogy *a müvészet minden világnézeten, társadalmi és vallási kérdésen felülálló objektiv érték, amihez nem férkőzhetik sem a politika, sem egyéb kicsinyes érzelem.* És Ferrai koncertjéről a debreceni publikum liberális rétege, mely magát zeneértőnek szereti nevezni — egynehány zenekedvelő tiszteletreméltó kivételével — távoltartotta magát. Hát ezért tapsoltunk őszinte lelkesedéssel *Rubinstein* Erna „világnézeteken felülálló" müvészete előtt? Ezért ünnepeltük nemcsak a Jadlowkerek, hanem a közepes szinvonalu *Emerich* Pálok produkcióit is? Most már tudjuk, hogy mit tartanak ők müvészetnek? Azt, ami *zsidó*, vagy amit a zsidóliberálizmus *divatból*, esetleg *kényszerüségből* annak fémjelez.

*

Ferrari Albertina müvészetéhez valóban nem ér fel álzenei rétegek kritikája. Az igazi müvészet és nagyság előtt az elfogult lélek is föllelkesedik, akár a *rebublikánus* Giousé *Carducci* 1878-ban az olasz királynő szépséges alakja előtt, amikor strófája igy köszönti a felséges Marghérität:

„Üdv néked — igy zeng —, kit koronával a
Szép Gráciaknak hárma ruházza föl,
S kinek bübájos szép szavában
Jó szive szól kegyesen mihozzánk!"

Ferrari müvészetéért is igy kellene lelkesedniök a debreceni *zenekedvelőknek*, még pedig fokozott örömmel, mert kivételes, nagy tehetsége a mi hazánk földjén termékenyült meg a mindenesen felülálló, szent muzsikának világhóditó erejével.

Magyarok a világ fővárosában

Negyven debreceni diák mehet ki a nyáron a Párisba

Páris, március 19. (*A Hajduföld párisi tudósitójától.*) A Szajna parti Bábel garatjain oh hányan lépnek be öklöző tolongással vagy lehunyt szemü, álmodó lélekkel ennek az óriás malomnak köveire az ideözönlő milliók között — magyarok is; valahonnét Czenkről vagy a pocsolyás Ér mellől érkeznek — van, ki sok ezer hold boldog ura, van kinek a tollán kivül nincsen egyebe s mégis itt van tágult szemekkel és kitárt lélekkel, hogy magába igya a „szent ámulások városának“ Napfényországának csodás tündöklését.

A kultura demokráciája

Oh, itt nagy a demokrácia. A *Moulin Ronga* vagy a *Casino de Paris* képrázató revüit a legutolsó mesterlegény is épugy megnézheti a maga ötfrankjáért, még pedig négy lépésnyire a szinpadtól és nem a kakasülön, mint ahogy a walesi herceg vagy egy amerikai dollárkirály a maga 200 frankos páholyából. A millió Vénust vagy a Mona Lisát pedig ugyis ingyen látni a Louvreban. A vékonypénzü, szent tüzektől hajtott diák itt ép oly ur, mint a hazai hadimilliomosok, kik hangos magyar szóval feketéznek ebéd után a Cafe de la Paixben.

Negyvenezer magyar él Párisban

Hivatalos kimutatás nincs róla, de azt mondják, hogy 30—40 ezer magyar él Parisban. Legtöbb a munkás, kiket kihajtott ide az odahazai munkanélküliség. A franciák hires autógyárában, *Reanult* telepén, *négyezer* magyar dolgozik, gyalul, fur, szögecsel, esztergályoz Reanult autóin, repülőgépein és traktorain, melyek lánckerekü alvázára egy-kettőre fel lehet szerelni a páncélkarosszériát, hogy az ártatlan szerkezetből a háborut eldöntő *tank* kerekedjék. Az órabér 2.5—4 frank között változik, amiből egy szobára heti negyven frankot fizet ki egy legényember. De a családosok majdnem mind a *saját* portájukon laknak. A háboru után Páris környékén 3—20 kilométer távolságban hatalmas területeken parcelláztak 200—600 négyszögméteres házhelyekre, 6—80 frankért négyzetét, amit havi 50—200 frankos részletekben lehet törleszteni. Tenyérnyi bizony a hely, de mégis *az enyém*, — büszkén meséli Sarkadi János, a telefongyár egyik előmunkása s a házat bizony esténként magunk huztuk reá. A szomszédok, ismerősök segitettek, az épületanyagot részletre lehetett venni s ma már *Pillancourt-ban* esténként magyar nótaszó száll ki nem egy konyhából az uj városrészekben.

Párisban jól élnek a numerus clausus „áldozatai“

Aztán sok a *diák*. Párisban van a világ legnagyobb egyeteme, a *Sorbonne*, 22.000 hallgatóval; több mint egész Magyarországon, pedig Franciaországnak a párisi egyetemen kivül még 27 főiskolája van. A diákok közül több mint négyezer külföldi, *negyvenkét* nációból. Magyarok is vannak pár százan. Egyik részük, orvos és bölcsész, főleg azokból áll, akik odahaza nem tudtak beiratkozni a numerus clausus miatt. Ők vannak többen és ők, akik jól élnek, akiknek a hazai támogatásból jut a mulatókra és a mudinettekre is. Akik itt künn tanulnak, azok bizony *nem* haragszanak a numerus claususra; hisz tán soha életükben nem lett volna ilyen jó dolguk. Páris! és mások fizetik a költségeket. De persze van itt is nyomorgó diák, aki mamardszobában lakik és nem vacsorázik, — ép ugy, mint ahogy az „Egyenlőség“ ezt olyan szépen és olyan sokszor elsirja — de ezek *nem* közülök valók.

Nyomorgó magyar diákok

Ezek a *mi* fajtánkbeliek, nagy álmu, szent hitü ifju magyarok, akik kinyomorodtak ide, hogy megtermékenyülhessenek a gall szellem nagyszerü alkotásaitól, akik kopott ruhában, éhező gyomorral, de csillogó szemekkel hallgatják a francia tudományos élet nagyhirü mestereinek — Charles Gidenek vagy Laprachellekek, Curie asszonynak vagy Berthelottnak előadásait. Ezek a fiatalok nem kapnak hazai comitéktól havi 500 frankos apanázsokat, nem áll mögöttük a *magyarság* millióinak jól megszervezett támogatása és mégsem félnek, hogy az élet elfekteti őket, de törhetetlen bizakodással hiszik, hogy sápadtra soványodott ajkukon ujra magyar élet igéi fognak felfakadni.

Tanárok, költők, jogaszok, festők, diplomaták, antifikusok és ujságirók, szobrászok és közgazdászok, egész extractja a magyar intelligenciának, alkotják a *Párisi Magyar Diákok Egyletét*. A Quartiel Latin, a hires párisi diáknegyed, egy kis kávéházának emeleti termében szoktak összejönni vagy negyvenen.

Micsoda lángok csapkodtak itt ki a szivekből most is március idusán!... Oh, ne csüggedjetek odahaza kishitü, fáradt magyarok. Uj hadak nyergelnek itt künn indulásra; frissek, harcrakészek, felkészültek és bizony győzni fognak, mert győzni *akarnak* a magyar csatákon.

Tanulmányutak Párisba

A francia forradalom óta, már több minr száz éve, minden nagy szellemi megmozdulás innét indul ki, a világ fővárosából. Itt adtak egymásnak találkozót mrnden nép kutató tudósai, müvészei, forradalmárai, politikusai és diákjai, akikből a holnap emberei lettek. Vagy száz év előtt, mikor ismét visszatért „a legnagyobb magyar“, kiadta már a jelszot: csak ki, ki! tul „honunk szük határain“, hol olyan horizontok bontják a tárlatainkat, melyekről a nemes vármegyék urainak a megyeházak ablakákól fogalmuk sem lehet.

Párisban készitették elő a mai Európát s ma is itt készülődnek a még ujabb világ kialakitására. Csehek, oláhok, szerbek százával tanulnak idekünn, a mai magyar ifjuság elől azonban eddig jóformán el volt zárva Páris. A Magyar Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Országos Szövetsége kezdeményezte az első franciaországi tanulmányutakat, melyek révén másfél év alatt, hosszabb-rövidebb időre, százötven magyar diák és diákleány járt már idekünn.

A MEFHOSz párisi képviselői, élükön *Deák* Ferenccel, a Nemzetközi Diákszövetség alelnökével, az idén nyáron hatalmas akciósorozatot kivánnak megszervezni, ugyhogy *többszáz* egyetemi hallgató láthatná meg Párist és vehetne részt a Sorbonne hires Cours de vacanccs-án, melyen a legjobb francia professzorok ismertetik a mai Franciaországot és a gall szellemtörténet kialakulását.

Debrecen egyeteméről negyvenen vehetnének részt a diákok

Julius 2-től augusztus 30-ig tartanak a tanulmányutak, 14 dollár utiköltség és havi 450 frank ellenében lakás és teljes ellátással. A tavaly nyári grenoblai kurzuson cseh diák 14 vett részt, de magyar egyetlen egy sem. Pedig valamikor, hajh, Gottingen, Jéna, Genf, Utrecht, Strassburg egyetemei a debreceni légátusok ékes latin beszédétől voltak hangosak. Ime, talán megujulnak majd lassan a régi magyar napok!

Nagy Iván.

Fascista internacionale alakul

Berlin, március 23. **Római jelentés szerint az olasz fascisták a Genfben alakitott bolsevikiellenes ligára támaszkodva fascista internacionalé megalakitását tervezik.**

A német fajvédők is Jarrest akarják elnöknek

Az összes nemzeti pártok is Jarrest támogatják

Berlin, márc. 23. A birodalmi blokk a Jégpalotában nagy tüntető gyülést tartott dr *Jarresnek elnökké való megválasztása mellett*. A gyülésen a német nemzeti és a német néppárt, továbbá a német *fajvédő-szabadságmozgalom képviselői szólaltak fel*. A gyülés után a résztvevők tüntető menetben vonultak végig az utcákon. Az eddigi jelentések szerint *összeütközések nem fordultak elő*, még azokon a pontokon sem, ahol a tüntetőmenet utjában a kommunisták vörös zászlókkal ellátott propaganda automobiljaival találkozott.

Kereskedők harca a szövetkezetek és közüzemek ellen

Kétszáz tagu küldöttség a kereskedelmi miniszter előtt

Budapest, március 23. A Kereskedelmi és Iparkamara nagy tanácstermében vasárnap délután tartották meg a magyarországi vidéki ipari és kereskedelmi érdekeltségek képviseleteinek naggyülését. Az elnöki széket

Sándor Schélzinger Pál

foglatla el, akinek megnyitó beszéde után *Szabó* Mihály a debreceni szövetség elnöke hosszabb beszédben indokolja meg határozati javaslatát. A határozati javaslat részletesen foglalkozik a fogyasztási szövetkezetek, a hatósági üzemek és alkalmi elárusitások tüneteivel, amelyek szerinte a kereskedelem és ipar létalapját fenyegetik. Szükségesnek tartja, hogy a szövetkezetek és az állam között lévő kapcsolatokat teljesen megszakitsák.

A határozati javaslathoz *Fábián-Feuermandl* Béla nemzetgyülési képviselő szólt hozzá, aki a vidéki szövetkezetek részéről a közigazgatási hatóságoknak nyujtott előnyöket és kedvezményeket ismertette.

Többek felszólalása után a naggyülés elfogadta a határozati javaslatot, amelyet *Sándor-Schlézinger* Pál vezetésével

200 tagu küldöttség

vitt fel a kereskedelmi miniszterhez. *Walkó* miniszter a küldöttség szónokainak adott válaszában kijelentette, hogy átérzi a kereskedelem és ipar nehéz helyzetét és az ügyet vizsgálat tárgyává teszi s igyekezni fog a helyzeten segiteni.

A magyar cserkészet a pozitiv optimizmus diadalát jelenti

Hermann György előadása a cserkészmatinén

(*A Hajduföld tudósitójától.*) A *Magyar Cserkészszövetség* debreceni kerülete vasárnap délelőtt nagy sikerü előadást rendezett az *Uránia* mozgóképszinházban. A gazdag összeállitásu müsort a református főgimnázium cserkészcsapatának éneksáma nyitotta meg, majd

Ady Lajos tankerületi főigazgató

mondott költői szárnyalásu beszédet, párhuzamot vonva a régi magyar dicsőség és a magyar jövőnek igérete között. *Azt a régi dicsőséget* — mondotta — *melyet szdz év előtt Vörösmarty oly szépen megénekelt, a mai ifjuság, a cserkészek fogják visszahozni.* A nagy tetszéssel fogadott megnyitó szavak után egy cserkészfilm és éneksz.ám következett. *Galánffy* Zsuzsa leánycserkészsegédvezető müvészi készséggel előadott, lélekkel átérzett, finom szavalata után

dr Hermann György, a Magyar Cserkészszövetség társelnöke

tartott álló- és mozgóképek kiséretében tartalmas előadást a kjövenhaveni Jamboree-versenyről. Előadásában kiemelte a cserkészet nemzetmentő fontosságát, mely a *pozitiv optimizmus* diadalát jelenti. Ezután bemutatta a cserkész-csapat táborozását gróf *Khuen-Hédervdry* főparancsnok birtokán és a kjövenhaveni cserkészolimpiádot, melyen Amerika és Anglia mögött

harminchárom nemzet között Magyarország a harmadik lett.

A magyar dicsőséget hirdető képek és az élvezetes előadás a közönséget minduntalan lelkes tüntetésre ragadta.

A cserkészmatiné müsorát a leánycserkészek szép palotása, éneksz.ámok és a *Himnusz* hangjai fejezték be. *Lélekemelő látványt nyujtott a harminc uj cserkésztiunak fogadalomtétele.*

Az előkelő közönség a cserkészek vezetőjét és a cserkészeket lelkes ünneplésben részesitette.

KERITÉS SODRONYFONATOK
KAPÁK ::: ÁSÓK ::: LAPÁTOK
BÉSZLER ÉS DÁVID
vaskereskedése, Piac-u 7.
Tulajdonos: DÁVID JAKAB.

A Luther-Szövetség vallásos estélye.

(*A Hajdufőld tudósitójától.*) Vasárnap délután szép és előkelő közönség gyült egybe az evangelikus templomban. A volt eperjesi ev. theologia tudós tánára dr *Szlávik* Mátyás értékes tanulmányban ismertette „*Antik mordl és Krisztus*“ cimen *Epiket, Seneca, Marc* Aurél bölcseleti tanitásait s arra a ránk nézve megszégyenitő eredményre jutott, hogy e pogányok erkölcsi tanitásai jóval fölötte vannak a mai hétköznapi, utcai keresztyénségnek. A jelenlevők hálával fogadták az ősz tudós tanulságos előadását. — *Bergmanné-Wolff* Gitta „A bibliás emberből“ énekelt a tőle megszokott tiszta csengő hangján egy hatásos részt. — Kivánatos volna, hogy kellemes hangjával mennél többször nyujtson a város müértő közönségének élvezetet. Mándy Bertalan az ismert gordonka müvész, Batáry Imre hatásos szavalata és a *Vegyeskar* buzgó közremüködése hozzájárultak az estély áhitatának emeléséhez.

Elkészültek a Déri-muzeum tervei

(*A Hajdufőld tudósitójától.*) A Déri muzeum terveit készitő két épitési mérnök *Györgyi* Dénes és *Münnich* Aladár

a hétfői tanácsülésen a muzeumnak kész tervrajzait bemutatták.

A tervek szerint a épület elülső frontja 36 méter lesz, 27 hatalmas ablakkal, a hátsó 45 méter, 34 ablakkal. A földszintnek számitható szintéren helyiséggel együtt a muzeumpalota két emeletes lesz, lapos tetővel és középütt impozáns kupola épitménnyel. — A tervező mérnökök ügyeltek arra is, hogy az épület stilusa

megfeljen a körülötte lévő épületek, igy a Kollégium és Nagytemplom stilusának.

A tanács a tervek bemutatását tudomásul vette.

Györki-Grósz és a szinházi patkányok

Honatyai beszámoló Debrecenben

(*A Hajdufőld tudósitójától.*) Vasárnap tartotta *Györki-Grósz* Imre, a selyemharisnyás proletár képviselő beszámolóját a Margit-fürdő udvarán. A felvezényelt munkásság példás türelemmel hallgatta több, mint egy órás fejtegetéseit.

A vagy horderejü államférfiu megnyilatkozásból a következőket ragadjuk ki a történelem számára:

Mi nem akarunk asszisztálni a kormánynak, mi *nem akarunk a reakció mezitelen testén fügefa levelei lenni*, — indokolta meg páratlan szellemességgel a passzivitást. Majd végig kalandozván a legkülömbözőbb témákon, rátért a Tuthenkámen korból itt maradt városi kupaktanácsra,

— Ennek a kupaktanácsnak ajánlom, — fejezte be szóáradatát a kirendelt munkások nagy megkönnyebülésére, — hogy ne avatkozzon az országos politikába, hanem arra ügyeljen, hogy a *Csokonai szinházban tenyészenek patkányokat*. — Ha ezzel törődne ez a tisztes kupaktanács, akkor épen elég dolga akadna.

Hirdessen a Hajdufőldben!

Az oláhok is fogtak egy Pödört

Egyelőre nem lehet tudni, hogy azonos-e a gyilkossal

Nagykároly, márc. 23. A nagykárolyi sziguranca letartóztatott egy embert, aki azt állitotta magáról, hogy *Kocsis* Gyula budapesti lakos. Az állitólagos Kocsis Gyula a határt utlevél nélkül lépte át. Azt hiszik a detektivek, hogy

Kocsis Gyula azonos a Leirer Amália gyilkosával, Pödörrel.

A személyleirása teljesen egyezik a letartóztatott egyén külsejével. Kocsis vallatás közben gyakran ellentmondásokba keveredett, két fényképet találtak nála, az egyik kép egy nő társaságában táncosnak ábrázolja, a másikon mint boxoló szerepel. Hosszas vallatás után kijelentette, hogy Budapesten

a Sárkány-utcában egy bicikli lopott

és mivel a rendőrség nyomában volt, átszökött a határon. Azt is előadta, hogy február közepén a Brassó melletti Csernát faluban egy Gyuri nevü kőmüvesnél tartózkodott. A sziguranca Kocsis Gyulát letartóztatta.

Megfellebbezték a standfürdő épitését

A volt Dobos-pavillon mögött lesz a nagyerdei strand

(*A Hajdufőld tudósitójától.*) A város által készitendő városi uszoda terve rohamosan közeledik a megvalósuláshoz. Az uszoda medencéje 20 méter hosszu lesz, amelyből 17 a mély és 3 a sekély medence. Kétszáz betonkabint fognak épiteni és két homokstrandot 30 méter hosszuságban. Az egész fürdő hossza 100 méter és 40 méter a szélessége. A vizet 15—20 méter hosszuságu csatornán keresztül a viztoronyból vezetik a fürdőhöz. A fürdő helyét *Borsos* tanácsnok már ki is jelölte a Nagyerdőn a régi Dobos-pavillon mögött, ahol is a fák irtását már a legközelebbi napokban megkezdik, hogy a fürdő a tanács által megigért julius elsejei terminusra kész legyen.

Nem érdektelen megemliteni, hogy

a fürdő felépitését megfellebbezték.

A fellebbezést *Lőrincz* Gábor, a Margit-fürdő vendéglőse, aztán egy tyukszemvágó, egy masszirozó, két borbély, egy nyomdász, egy raktárnok és egy *Deutsch* nevü zsidó irták alá.

Hogyan él és dolgozik a debreceni Müvészház?

A Dienes kiállitás nagy sikere - Uj müvészi cserépmunkák érkeztek a Müvészházba

(*A Hajdufőld tudósitójától.*) Tiszántul gondverte publikumának ez a kis része is, amely még teljesen el nem fásult a mind mostohábban kezelt müvészi törekvésekkel szemben, meglehetős pesszimizmussal fogadta a tiz legjobb debreceni képzőmüvész alkotta uttörő intézményt, a *Müvészház* zászlóbontását. Pedig Debrecen müvészei nemcsak hitet, lelkesedést, — ami van hál' istennek bőven, — áldoztak a Szent Anna-utcai pompás kis mühely és müterem megteremtésére és artisztikus, célszerü „kiállitására“, hanem nehéz anyagi terhet is vállaltak magukra együttesen és fejenként.

Hogyan készült a Müvészház?

A régi Komlássy ház legfelső régióiban berendezett, rendkivül izlésesen dekorált, praktikusan átalakitott helyiségeken éjt-napot összetévő munkával fáradoztak a *Müvészház* müvésztagjai; maguk törték a falat, vakoltak, faragtak, festették a faburkolatot és vállvetett fáradozásaiknak eredményeképpen már a télen megtartották az első *bemutató* kiállitást, amely legjava müveiből került össze azoknak a debreceni piktoroknak és képfaragóknak, akik tényleg csak a maguk fanatikus lelkesedésével teremtették meg, teljesen magukra utalva e nagyjelentőségü és egyedülálló képzőmüvészeti intézményét a Tiszántulnak.

A Müvészház prömierje után megindult a csöndes, de annál értékesebb alkotó munka a fagyos termekben, mert sajnos, a kiállitás jövedelme még fütésre sem futotta. Esti aktrajzokra gyülekeztek össze a mesterek és a lassankint jelentkező tanitványok, a Müvészház legmodernebbül felszerelt grafikai mühelye sorra termelte a szebbnél-szebb rézkarcokat, amelyeknek nehány remek darabja, — *Toroczkay* Oswald vésőjéről, — a jelenlegi tárlatnak is nagy méltánylással fogadott disze.

Sem a keserves téli hideg, sem a közönség dermesztő közömbössége nem vették el a *Müvészház* tagjainak optimizmusát, s programmjukhoz hiven megkezdték a kolektió tárlatokat

Dienes János kiállitásával.

Dienes mestert fölösleges bemutatnunk a debreceni publikumnak, hiszen alig van olyan müvészetpártoló ember a „maradandóság városában“, akinek falán ott ne függne valamely széles ecsetkezeléssel vászonra teremtett szines tájképe, vagy hatalmas karakterizáló erővel alkotott portréja. A Müvészház első *maradandó értékü* sikerét is az ő kollektió kiállitása hozta meg, amenynyiben, — szinte páratlan eredmény, — negyven és egynehány munkája közül *tizenhetet* vásároltak meg az elmult hetekben.

Aki azonban végig néz ezen a reprezentativ tárlaton, amely Dienes mester sokoldalusságának ékes tanubizonysága, azon csodálkozhatik, hogy *csak* tizenkét vászonnak akadt gazdája eddig.

Osztozott a sikerben *Thoroczkay* Oswald is, akinek több rézkarca „kelt el“, amely a maga kis méretében is csupa izzó erejü, hatalmas kompozició s a szinpompás vásznak mesterét egyenlő értékü levelezőjeként mutatja be a karcoló tűnek.

Halasy Mariska portré-szobra:

a tragikának nyugtalanitó, megkapó ábrázolása, disze *Nagy* Sándor János szobrászmüvész alkotásainak, amelyek méltó produktumai a Képzőmüvészeti Főiskola dijkoszoruzott büszkeségének.

— A magyar népi szin és formamüvészet üde, csillogó kis remekei azok a kis kerámiai munkák: szobrocskák, vázák, disztálak, amelyek kiegészitik a *nagymüvészet* képviselőinek kiállitását. A közönség jó izlését bizonyitj, hogy a *Hódmezővásárhelyi Müvészek Keramiai Telepének* ez artisztikus termékeit valósággal szétkapkodták, ugy, hogy ujabb szállitmánnyal kellett a *Müvészházna*k a régieket pótolnia.

15—70.000 korona között

mozognak itt az árak, s igy valósággal komikusan olcsó pénzért lehet beszerezni olyan lakásdiszeket, emelyeknek mindegyike: *praktikus, müvészi, olcsó és magyar.*

A lenyügözően szép és változatos kiállitást G. *Szabó* Kalmán frappáns hatásu, modern fametszetei egészitik ki.

Nem müpártoló, de saját magának barátja

az, aki ezt a mai nyomasztó viszonyokért vidéken páratlan nivóju kiállitást felkeresi, s a debreceni müvészeket, — akik közül, hogy csak nehányat emlitsünk: *Dienes, Csürös, Balzer, Kováts, S. Oláh, G. Szabó, Thoroczkay, Holló, Nagy* Sándor és társuk ma a legelőkelőbb magyar képzőmüvészeti nivót képviselik, — támogatják vásárlásaikkal nemes törekvéseikben.

A publikum kényelmes részének számára még ezt is ideirjuk ismételten: a *Müvészház* kiállitása a Szent Anna utca 5. szám alatti Komlóssy házban van, megtekinthető reggel 9 től este 6 ig.

Disztáborozás Füzesgyarmaton

(*A Hajdufőld tudósitójától.*) A debreceni *Werbőczi Bajtársi Egyesület Rákóczi* törzse március 27-én, pénteken este rendkivüli szinvonalunak igérkező disztáborozást rendez Füzesgyarmaton, az ottani Kaszinó nagytermében. A disztáborozásnak — amely reggelig tartó tánccal van egybekötve — igen szép és magas nivóju müsora lesz, amelynek legkiemelkedőbb pontja K. *Voith* Ilonka operaénekesnő fellépése. A disztáborozás iránt a környék egész intelligenciája lelkes érdeklődést mutat s igy a sikerre minden kilátás meg van. A táborozásra — a mintegy 50 főnyi bajtársi rendezőségen kivül — igen sokan fognak Debrecenből is kiutazni.

Suchard csokoládé,

Sago, Tapioka, Zabpehely, eredeti francia Cognac, Teák és Rumok

legkiválóbb minőségben csakis

FÉLEGYHÁZYNÁL

Piac-ucca 65. szám alatt.

Kávéélvezők örömmel fogyasztják a

„FÉLEGYHÁZY NYOLCPRÓBÁSPÖRKÖLTKÁVÉ KEVERÉKET“

mert zamatos, nemesfaju és naponta friss

— **A Salvator sör** erősit, táplál, gyógyit. Ez a valódi, müncheni sörkülönlegesség frissen csapolva csak a Bikában és az Angol Királynőben kapható.

HIREK

1925 március 24 (Kedd)

Prot.: Gábor. Kath.: Gábor.

A Meteorológiai intézet jelentése

Hazánkban az idő enyhébb, sok helyütt, főleg a nyugati részeken esős lett. A hőmérséklet tegnap keleten elérte a 15—17 fok C-t, a minimum 2 fok mC volt több helyen.

Időprognózis: Változékony idő, hősülyedéssel és sok helyütt csapadékkal.

—

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10—1-ig, délután 4—7-ig

Városi muzeum: 9—12-ig, 2—4-ig.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Megváltó, Arany Egyszarvu, Munkaközy, Magyar Korona, Nádor, Csokonai, Arany János.

—

— **A Ker. Nemzeti Liga és az ÉME teaestélye.** *A Ker. Nemzeti Liga és az Ébredő Magyarok Egyesülete* szerdán este 9 órakor tartja közös tea-estélyét az ÉME Uránia palotában lévő klub helyiségében. A kellemes családias estélyre ezuton hivja meg a tagokat és hozzátartozóikat a két egyesület vezetősége.

— **A Kormányzó látogatása a tenyészállat vásáron.** *Budapestről jelentik*: A tenyészállat kiállitás iránt az első napon megnyilvánult érdeklődés vasárnap is fokozódott. Különösen nagy számban utaztak fel vidéki gazdák a kiállitás megtekintésére Vasárnap délelőtt megtisztelte magas látogatásával a kiállitás *Horthy* Miklós Kormányzó és neje. A Kormányzót és feleségét *Mayer* földmivelésügyi miniszter fogadta. A Kormányzó másfél órás körséta folyamán az egész kiállitást részletesen megtekintette, többeket megszólitásával tüntetett ki. — Végül megelégedését fejezte ki a tenyészállal kiállitásnak évről évre tapasztalható nagyarányu fejlődéséért. — Vasárnap délelőtt folyamán a külföldi követségek és konzulátusok számos tagja megtekintette a kiállitást, akik meglepetésüknek és elismerésüknek adtak kifejezést.

— **Március 26-án lesz a Ker. Nemzeti Liga előadása.** Március 26-án délután háromnegyed 6 órakor a Kereskedelmi iskola dísztermében dr Márffy Ede egyetemi tanár „A Népszövetség és az ezzel kapcsolatos nemzetközi szervezetekről különös tekintettel a nemzeti kisebbségek védelmére" cimmel időszerü és érdekes előadást tart, melyre a keresztyén társadalmat az elnökség tisztelettel meghivja. Belépti-dij nincsen. Ismételten felhivjuk rá a közönség figyelmét, hogy az előadás nem 25-én — mint először közöltük, — hanem 26-án lesz

— **Hangverseny.** *Ritter* Anna zongora-müvésznő estélye április hó 4-én a zenedében. Jegyek Springer könyvkereskedésében.

— **A Tiszavidéki Polgári Iskolai Tanári Kör** március 25-én délelőtt 9 órakor Debrecenben a kereskedelmi társulati polgári fiuiskolában választmányi ülést tart. Tárgyak: Elnöki jelentések. A Kör ujjászervezése. Az ügyrend módositása. A nem állami tanárok és a statusrendezés. Inditványok. A gyülésen mennél teljesebb számban való megjelenést kér H. *Fekete* Péter igazgató-elnök.

— **Huzella professzor előadása a Külügyi Társaságban.** *Budapestről jelentik*: *A Magyar Külügyi Társaság* népszövetségi és külpolitikai szakosztálya *március 24-én délután 6 órakor* a Társaság országházi helyiségében felolvasó ülés tart, melynek tárgya: *Huzella* Tivadar dr egyetemi tanárnak, a Társaság rendes tagjának előadása: *„A nemzetközi élet strukturája"* cimmel.

A Kuria is helybenhagyta a detektivgyilkos Rácz Kálmán életfogytiglani fegyházbüntetését

A Kuria sem látta bebizonyitottnak az előre megfontolt szándékot

(*A Hajduföld tudósitójától.*) A detektivgyilkos *Rácz* Kálmán ügyében hétfőn hozott jogerős itéletet a kir. Kuria. Mint ismeretes, *Rácz* Kálmán szökött fegyencet, aki B. Tóth János polgári rendőrt a bellegelői halálpadláson

több revolverlövéssel megölte

és Földy Imre detektivet életveszélyesen megsebesitette s ezt megelőzőleg számos betörést, lopást, rablást követett el.

A debreceni kir. törvényszék gyilkosság és gyilkosság kisérlete miatt kötéláltali halálra itélte. Felebbezés folytán a debreceni kir. itélőtábla elé került a bünügy, amely nem látta bebizonyitottnak, hogy Rácz Kalmán előre megfontolt szándékkal gyilkolta volna meg a detektivet és ezért csak szándékos emberölés büntettében mondotta ki bünösnek és a halálbüntetést életfogytiglani fegyházra változtatta át. A főügyész felebbezése folytán a kir. Kuria elé kerültek az iratok, amely hétfőn foglalkozott Rácz Kálmán bünperével.

A kir. Kuria az itélőtábla büntetését helybenhagyta és igy Rácz Kálmán életfogytiglani fegyházbüntetése jogerős.

Rácz Kálmánt a közelmultban a debreceni kir. törvényszék fogházából a szegedi Csillag börtönbe szállitották át, ahol állitólag javulást, megbánást mutat. Itt fogják előtte kihirdetni a Kuria döntését.

Az evangelikus egyház közgyülése

Farkas Győző lelkész beszámolója a mult év munkásságáról

(*A Hajduföld tudósitójától.*) A debreceni ág. evangelikus egyházközség vasárnap tartotta közgyülését *Haendel* Vilmos elnöklete alatt a hivek nagy érdeklődése mellett. A közgyülés főtárgya az evangelikus egyház kiváló lelkipásztorának tartalmas évi jelentése volt. *Farkas* Győző jelentéséből kiderült, hogy a debreceni egyház, amely

a vidék legjobban vezetett egyháza,

mily hatalmas egyházi, kulturális, szociális és szeretetet munkát végzett és a hivek mily áldozatkészséggel viseltetnek egyházuk iránt.

Rámutatott arra, hogy Debrecenben *és vidékén az ünnepszentelés ismeretlen fogalom*, Nagypénteken is nyitott üzletek vannak, vasárnapokon és Virágvasárnapján is vásárt tartanak.

Jelentésében kiemelte, hogy

igyekezett a munkásszivéket is az egyháznak ujra megnyerni.

Szemelőtt tartja az egyház szociális kötelességét és sürün fel fogja keresni a munkásokat. El fog jönni az idő, amihor a keresztyénségben és honszeretetben nem ellenséges, hanem megtisztitó erőt fog találni *a szociáldemokrácia és lesz a nemzeti feltámadás hajnalhasadása.*

Nagy gondot forditott a vallásos nevelésre, gyermekistenitiszteletet, vasárnapi iskolát, szülői értekezletet tartottak.

Vallástalan szülőnek ritkán lesz vallásos gyermeke,

a szülőnek érezni kell, hogy a vallás nem a gyermekeké, hanem a felnőtteké. Az urvacsorát a hivek közül mind többen veszik fel, mig 1921-ben 123 ember, 1923-ben 577-en.

Nagy munkát végzett a *Luther*-szövetség is, az evangelikus hivek társadalmi tömörülése. A Vegyeskar *Elefánthy* Sándor karnagy, a Luther-szövetség ifjusági szakosztálya *Labossa* Lajos vallástanár vezetése mellett fejtett ki buzgó munkát.

Nagy munkát végzett a Filléregylet is.

A hiveknek az egyház iránt mutatott ragaszkodását és áldozatkészségét *mi sem bizonyitja jobban,* hogy

egyházi adóját mindenki pontosan fizeti

és mindössze 5 hátralékos van. A hivek az egyházi adón kivül különböző egyházi célokra *56 millió koronát juttatlak.* A karácsonyfa ünnepélyre a szegények számára természetben és készpénzben 15 millió korona folyt be.

Közelesen

be fogják szerezni az uj orgonát,

amelyre a szükséges összeg ma már majdnem teljesen együtt van. A Filléregylet táncestélye csupán 50 millió koronát jövedelmezett az uj orgona javára.

Ezután részletesen ismertetto s az egyház elmult eseményeit és a jövendő irányelveket. A közgyülés feszült figyelemmel haligatta a lelkész gazdag évi jelentését és eddigi munkásáért köszönetét fejezte ki. Ezután a folyó ügyeket tárgyalt le a közgyülés.

A mai kertészek

és zöltségtermelők apái és nagyapái, már az egész országban hires „Kontsek" féle

Magvakat

vetették, mint minden idők elismert legjobb termelvényeit.
Ha tehát csalódni nem akar, ugy vegye meg az idén is, mint régen

KONTSEK GÉZA

k. r. t.-nál szükségletét
Kossuth-ucca 15. Telefon: 22.

— **Eljegyzés.** Özv. Kertész Istvánné debreceni földbirtokos leányát Katalint eljegyezte dr Horváth Ferenc békéscsabai ügyvéd. (Minden külön értesités helyett.)

— **Feleki (azelőtt?) Géza nem szereti a fogházat.** *Feleki* (azelőtt?) Gézát a „*Világ*" cimü lap főszerkesztőjét *Zilahi Kiss* Jenő fővárosi alpolgármester megrágalmazása miatt annak idején jogerősen 8 napi fogházra itélték. *Feleki* (azelőtt?) Géza azonban egyáltalán nem akarta megkezdeni a büntetés leülését s állandóan halasztást kérő kérvényekkel zaklatta az igazságügyminisztert. Legujabb kérvénye, amelyben ismét hat havi halasztást kér, még nincs ugyan elintézve, de mert az ujabb kérelemnek felfüggesztő hatálya nincs, detektivvel elővezettették Felekit az ügyészségre, ahol azonnal meg kellett kezdenie büntetése leülését *Feleki* barátai erre nagy mentőakciót inditottak, hogy a nyápic zsidó szerkesztőt kiszabaditsák a fogházból, remélhetőleg azonban ez a kisérlet nem jár eredménnyel és Felekinek végig kell „szenvednie" a nyolc napot, amelyre sokszorosan rászolgált.

— **Nyugdijasok figyelmébe.** *Budapestről jelentik*: A vallás és közoktatásügyi miniszterium felhivja nyugdijasait, hogy illetményeik zavartalan kézbesitése céljából és életben létet igazoló és félévenként április és október havában beküldendő helyhatósági igazolványon valamint a nyugdijukat számfejtő hivatalhoz intézett minden megkeresésükön legfelül jelezzék a számfejtést teljesitő hivatal nevét és számát, amely a kezeik között levő posta csekk szelvényen feltüntetve.

— ***Gallia története. Alföldi professzor előadása.*** Ma, kedden délután fél hat órakor a Kollégium dísztermében *Alföldi* András dr egyetemtanár tartja meg ebben a ciklusban egyetlen előadását, amelynek tárgya a mai Franciaország területén a római uralom és hanyatlás korában lejátszódott történelmi jelentőségü események sorozata. Ez az előadás eredetileg a francia ciklus keretébe volt tervezve, de Alföldi professzornak Rómába való kiküldetése miatt halasztást szenvedett. Alföldi András előadásának tárgya és az ő tudományos egyénisége egyformán megérdemlik a legintenzivebb érdeklődést. A fiatal tudós a Pannóniára vonatkozó kutatás egyik vezéralakja lett eredeti és értékes módszere révén s müvei német, angol, francia nyelven jelennek meg. Az ő előadásában a halottnak hitt mult eleven életre támad s Gallia megmagyarázza a mai Franciaországot.

— **Legujabb párisi divat.** A hölgyközönség osztatlan érdeklődéssel várja az angol és francia divat alakulásait. Az összes angol és francia divatlapok legujabb számai már megérkeztek és nagyválasztékban kaphatók Csáthy Rt.-nál, Piac-utca 8. sz.

— **Delicat Imre ügye.** Hirt adott már a *Hajdujöld Delicat* Imre szeszkereskedő letartóztatásáról. Ezzel kapcsolatban közöltük Delicatnak a vallomását, amelyben a letartóztatott zsidó azt vallotta, hogy a pénzt színésznőkre költötte. A Csokonai szinház tagjainak reputációja érdekében meg kell állapitanunk, hogy a vallomásnak ez a része csak a bajba került zsidónak izléstelen, alapnélküli állitása volt. Egyébként Delicátot hétfőn átszállitották a debreceni kir. ügyészség fogházába. A vizsgálóbiró előtt szintén beismerő vallomást tett. Kihallgatása után a vizsgálóbiró előzeses letartóztatásba helyezte, ami ellen Delicát felfolyamodást jelentett be. A vizsgálat tovább folyik ellene.

— **Két tüzeset egy napon.** Vasárnap este a Pesti utca 2 szám alatt a faraktárban veszedelmes tüz támadt, azonban a személyzet idejekorán eloltotta a tüzet. A tüzoltóknak már nem akadt sok dolguk. Tüz keletkezett a Nagyerdőn, az Augusztá szanatórium mögött a száraz bokrok és galyak gyuladtak meg. Valószinüleg gondatlanság okozta a tüzet. A tüzoltók rövidesen eloltották a tüzet.

— **Kutba ölte magát egy csősz.** Raboczky András 65 éves csősz öngyilkossági szándékból a Petőfi munkáskertben a kutba ugrott. A holttestet az előhivott tüzoltók huzták ki a kutból. — Az öreg csősz már régen készült az öngyilkosságra, ismerőseinek is többször hangoztatta, hogy megválik az élettől.

— **Vivóverseny.** A Békéssy Béla vivó club 1225. évi kardbajnokságát március 27-én, pénteken délután 6 órai kezdettel tartja a ref. főgimnázium tornatermében. A tavalyi védő *Beczner* József. Rajta kivül nagy formában vannak *Idrányi*, a két *Majerszky*, *Kalnitzky*, *Taubler*, a Budapestről lejövő dr *Tolnay* és a fiatalabb gárda brilliáns technikáju és már országos versenyeken is szép eredményeket elért, legtehetségesebb tagja: *Simon* Ferenc. Városszerte nagy az érdeklődés, mert a mai erőviszonyok mellett a bajnokság kérdését a pillanatnyi dispositió fogja eldönteni. Jegyek este a pénztárná. lesznek válthatók. Ülőhely 25.000, állóhely 10.000, diákjegy 5000 K.

— **Öngyilkos lett a budapesti szerb konzul felesége.** *Camprott* Milenkó budapesti szerb követ felesége szombaton a Rókus kápolna előtt revolverből mellbe lőtte magát. Beszállitották a Rókus kórházba, ahol a rendőrség kihallgatta, de az asszony nem volt hajlandó megmondani, hogy tettét miért követte el. Állapota életveszélyes.

— **A Debreceni Uszók Egyesület** vasárnap tartotta tisztujitó rendes közgyülését. Vértessy Lajos elnöki megnyitója után Aczél főtitkár tartotta meg titkári jelentését. Az uj tisztikar a következőképen alakult meg. Diszelnökök: Dr Hadházy Zsigmond, Dr Magoss György, Ungár Jenő. Elnökök: Emerich Zsigmond, Vértes Sándor, Vértesy Lajos ügyv. elnök, Társelnökök: Dr Vásáry István, Biró Márton, Beczner József, Hegedüs Sándor, Kroh Vilmos, Sándor Imre. Alelnökök: Medvegy Elemér, Erőss Sándor ügyv. alelnök. Nusszbaum Jenő. Főtitkár: A. Acél Imre. Pénztárosok: Seszler Róbert, Friedmann Károly, Titkár: Karácsonyi Ágoston. Jegyzők: Löwy József, Kalmár István. Ellenőrök: Fried Antal, Szőke István, Kerekes György. Ügyész: Dr Asztalos István. Orvos: Dr Batta Gyula.

— **Férfi divat szabóság**, elsőrendü munka, Sztepanov, Darabos-utca 44.

SZINHÁZ

Műsor:

Kedden: A diadalmas asszony. Operette. Viola Margit m. v. D) bérlet.
Szerdán: Tüzek. Szinjáték. B) bérlet. „Csak felnőtteknek!"
Csütörtökön: Marinka, a táncosnő. Operette. Viola Margit m. v. C) bérlet.
Pénteken: Tüzek Szinjáték. D) bérlet. „Csak felnőtteknek!"

—

Halassy Mariska a „Tüzek"-ben. Hétfőn este *Halassy* Mariska a Csokonai-szinház kitünő hősnője lépett fel a „*Tüzek*" főszerepében, amelyben előzőleg *Darvas* Lili vendég szerepelt. Azoknak, akik — nem éppen fanatizmusból — de jól ismert okok miatt dithirambokat zengtek a Vigszinház müvésznőjének egyedül valóságáról, be kellett látni a hétfői előadáson, hogy ami az előző estéket megkülönböztette ettől, csupán — ha szabad egyáltalán ezt a szót használni — a vendégmüvésznő nevéhez füződő nimbusz, a szinházi lapok által befolyásolt közönség és kritika tulértékelése nyomán támadt előitélet. Halassy Mariska tökéletesen oldotta meg a kétségtelenül nehéz feladatot. Az első felvonásban talán kissé tompán játszott még, később azonban teljes pompájában mutatta meg sok oldalu müvészetének széles skáláját. Szint, eleven életet, husból vérből való figurát vitt a szinpadra s a leghalkabb pianótól a legviharosabb fortissimóig, mindenütt kristályos, tiszta müvészettel játszott. Nem hisztériát, nem üres vonaglása, hanem szivet, lelket vitt minden jelenésébe. Méltóan rászolgált a közönség lelkes tapsaira, meleg ünneplésére.

Sopronban nincs szinielőadás, mert nem kapott gázsit a primadonna. *Sopronból jelentik*: Vasárnap este a soproni szinházban kinos incidens történt. Postás Katica volt kitüzve előadásra és a közönség szép számban gyülekezett, azonban a szinháznál zárt ajtók fogadták. Az előadást nem tartották meg, mégpedig azért mert *Budai* Ilonka, a primadonna nem kapta meg rendesen a gázsit és ezért nem akarta a cimszerepet eljátszani. A szinház már hónapok óta anyagi válsággal küzd és a szinészek csak rendetlenül kapják fizetésüket. A városban az eset nagy megütközést keltett.

—

Szinházak és mozgószinházak közleménye
Csokonai-szinház

Viola Margit, aki már a „Maricza grófnő" cimszerepében teljesen meghóditotta a debreceni közönséget, ma, kedden kezdi meg vendégjátékait a „Diadalmas asszony" c. operetteben, mely a tavalyi saison egyik slágerdarabja volt. Viola Margit egészen uj felfogásban játsza ezt a pompás szerepet s káprázlató toalettjei, melyeket e darabra készittetett, külön szenzációt fognak képezni. A régiek közül Kováts Terus, Unger és Károlyi a darab főerősségei.

Holnap a kivételes nagy sikert aratott „**Tüzek**" lesz megismételve **Halassy Mariskával** a főszerepben.

„**Diadalmas asszony**" ma a Csokonai szinházban, Viola Margit vendégfelléptével.

Apollo mozgó

New-York éjjel, két epizód a világváros éjjeli életéből. Kisérő: Dodo, az idegenvezető.

Vigszinház-morgó

A Niebelungok, éposz a germánok hőskorából, első rész.

Jön: Amit nem lehet megvásárolni, Henny Portennel és Az idegnélküli ember, Harry Piellel.

Meteor-mozgóban

Szerdán, Gyümölcsoltó Boldog Asszony napján „Aki mer, az nyer" Harold Lloydal a főszerepben. Előadások 5, 7 és 9 órakor.

TESTEDZÉS

Nyiregyházára kerül a bajnokság

(A Hajdufőld tudósitójától.) A vasárnapi bajnoki mérkőzések több kisebb-nagyobb meglepetéssel végződtek. A NyTVE nagy gólaránnyal győzött a DEAC ellen, a DKASE igen értékes győzelmet aratott a NyKISE felett, mig DTE t meglepetésszerüleg a DMTK lelkes együttese verte meg. A bajnokság minden reális számitás szerint már a NyTVE-é, amely azt teljes mértékben megérdemli. Csatázósora legsobb a kerületben, fedezetsora is jó, közvetlen védelme meg szerencsés. A második hely kérdése teljesen nyilt. Eredmények:

NyTVE—DEAC 4:0, félidő 1:0. A NyTVE már az első percben megszerzi a vezetést. Ettől kezdve a DEAC van frontban, veszélyesen támad, de balszerencse megakadályozza az egyenlitésben. A második félidőben az egyetemi csapat visszaesik és a NyTVE szép csatázójáték után éri el góljait. A NyTVE nem elégitette ki teljesen az igényeket. A DEAC-ban csak a két Cseszkó, Pataki és László mutattak jobb formát, jól megállta helyét Kohajda is. Molnár most indiszponáltan védett.

DMTK—DTE 2:0, félidő 0:0. A DTE kissé könnyen vette a mérkőzést s a belső csatázósor teljességgel tehetetlen volt, a két jóképességü szélső minden akcióját elrontotta. A DMTK minden embere lelkesen játszott, különösen Vince, Kerekes, Hübner, Rottmann, de a többiek is megállták helyüket. A DTE ben Fejér, Tapfer, Polyik, Farkas tüntek ki. Az első félidő változatos küzdelem után gól nélkül végződött, a második félidőben a DTE védelem hibájából éri el a többet és veszélyesen támadó DMTK két gólját.

DKASE—NyKISE 3:0, félidő 1:0. A DKASE végre szép győzelmet aratott, ugy látszik, helyes vezetés mellett a DKASE ujra a veszélyes nagy csapat lett. Minden embere lelkesen, erélyesen, de nem durván játszik. Az NyKISE csalódást keltett. Az első gólt Pár lőtte 11-es büntető rugásból, a második félidőben Ökrös és Kerezsi lőttek gólt. Biancz biró erélyesen, korrektül, kifogástalanul vezette a nehéz mérkőzést.

Értéktőzsdei árfolyamok (ezresekben)

Bankok:		Transzdan.	50	Gép és vasut	14.	Győri bőr	94	Polg. Sör	—
Angol-Magy.	32	**Bányák és téglagy.**		Magyar acél	150	Hangyaipar	19.	Krausz	46
Atlentice	20	Bauxittröszt	400	Belga fém	115	Kábel	3050	Pannonia s.	15
Bosny.agrár	57	Beocsini	— —	Mérleg	11.	Királyautó	—	Temesi sz.	—
Földhitel	157	Borsodi	56	Motorgyár	25.	Őstermelő	191	**Szálloda, gy. fürdő**	
Hazai	108	Lőrinczi	39.	Ólom	15.	Gummi	300	Hungária	—
Hermes	15.	Csep.tégla	11.	Chandvir	150	Német m.	102	Royal	180
Hungária	—	Cement	79	Vegyipar	14.	Vasut forg.	190	Egisz	61.
Agrár	50	Szászvári	268	Vagongyár	43.	Interrexim	14.	Ligetszanat	16
HSzlavon.	74	Kohó	306	Palágyi	4.75	Star	55	Schwartzer	80
Llyod B.	800	István	—.	Rex	—.	Teleton	153	Lukács	10.75
Magyarhitel	403	Drasche	115	Rima	135	Turul cipő	—	**Faipar:**	
Ingatlan	192	Magnesit	1590	Roessemann	40	Unio szinház	—	Mercurfa	1
Cseh	17.	M. aszfalt	70.	Rotmüller	4	Szolnoki	2	Cserző	—.
Forgalmi	—	Á. Kősz.	3135	Schlich	43.	Zagyvapálfal	6.	Dharaszti	1100
Jelz.	42.	Kerámiai	60	Schuller	35.	Turul Tem.	—	Egy. fa	5.
Ker. Hitel	20	Móri szén	—	Tendlorf	58.	**Cukorgyárak**		Funiergyár	10.
Leszámitoló	63	Nagybát.	78	Vulkán	43.	Délcukor	490	Guttmann	560
Amerik. b.	800	Salgó	538	Wörner	10.	Horvát	790	Hazai	60
Német	24.	Sajókondói	—	**Textilipar**		Cukoripar	2135	Honifa	—
Olasz	20	Ujlaki	130	Textil	4.	Mezőgazd.	268	Kőrösb	5
Közp. Jelz.	13	Unio	15	Gyapjumosó	37.	Mezőhegy.	116	Kronberger	8
Városi	4.	Urikányi	920	Szövőkötő	—	Stummer	1660	Lignum T.	20.
Merkur	7.	**Nyomdák**		Goldberger	109.	**Élelmiszer**		Hitelfa	—.
Nemz bank	24.	Athenaeum	80	Győri textil	23	Cinner	—.	Magy.-Am.	7
Osztr. Hitel	153.	Fővárosi	—.	Juta	—.	Fiumei	—	Erdő	12 00
Keresk.	1105	Franklin	68	Karton	65	Fruktus	4.	M. Loyd	—
Wiener B	107	Globus	27.	Kender	50	Halkeresk.	21.	Malomsoky	8.
Takarékpénztárak		Kunossi	6.	Pamut	185	Szalámi	—.	Nemzeti	405
Belvárosi	20	Pallasz	123	Szegedi	435	Ocean	13.	Lichtig	1200
Lipótvárosi	6	Révai	45	Unio textil	—.	Püspöki	22.	Ofa uj	465.
Egyes. fővár.	58	Rigler	65	**Vegyipar**		Tokaji	—	Rézbányai	47
Magy. Ált.	117	Stefaneum	3100	Chinoin	7.	Villányi	40	Szlavonia	67.
Moktár	185	Ujságüzem	5.	Danica	70	**Gáz és villamos.**		Thék	40
Pesti hazai	2600	**Vas és gépgyárak**		Diana	16.	Alt. Gázizzó	10.	Nasici	1705.
Kőbányai	12	Bródi vagon	108	Spodium	100	Ált, Légsz.	—	Vktoria	1500.
Biztositók		Koburg	44.	Flóra	47	izzó	898	Zabolai	11
I. Magy.	6650	Corvin gép	2.	Hung. mütr.	113	Just izzó	700.	Zentai	145
Fonciere	125	Csáky	7.	Keleti	40	Auer	1040	Erdőbirt.	—
M-francia	—	Gépgyár	170	Klein és Fia	3.	Plőbus	80	**Közlekedési váll.**	
Jég	90	Fábián	60	Klotild	29.	Vasm. vill.	108	Adria	—
Pannonia	1500	Fegyver	665	Szikra	35.	Lámpa	110	Atlantica	21
Pátria	—	Fémkeresk.	18	Török	37.	**Olajmüvek**		Közuti	—.
Malmok		Frankl	91	Wander	30	Marosi petr.	—	Város	63
Back	50	Ganz-D.	2550	Szénkéneg	—.	Olajipar	68	Bur	188
B.miskolci	210	Ganz vill.	1085	Labor	—	**Sör és szeszipar.**		Déli vasut	53
Concordia	42.	Kistarcsai	47.	**Különfélék**		Baróti	500	Mefter	183
Békéscsabai	106	Györffy	—.	Bárdi	—.	Részv.-sör	351	Levante	167
Első Bpest	139	Hoffher	98	Boni	55	Temesi sör	—	Miskolci	112.
Törökszntm.	31	Kaszab	24.	Brassói	290	Fővárosi sör	30	Nova	199
Gizella	73	Kissling	—.	Corvin film	5	Gschwinet	195	Államvasut	404
Hungária	117.	Kühne	27.	Dorogi	19.	Győri szesz	—	Tröszt	158
Királymalom	—	Láng	84	Dunántuli	—	Keglevich	12.		
Viktória	293.	Lipták	22.	Papiripar	30	Királysör	66		
				Felten	975				

FIGYELEM!

Leszállitott árak!

Likőr, Cognac, Pálinka, Pezsgő, Bor és Csemegeszükségletét a legolcsóbban beszerezheti a

HANGYÁBAN

Főüzlet Rózsa-ucca.

Leszállitott árak!

Kisvárdai TE—BUSE 1:1. A vezetést a KTE szerezte meg, de a második félidőben egyenlít. Egyenlő erők változatos küzdelme.

A II. osztályban a Nyiregyházi Börös 6:1 arányban legyőzte a Nagykállói SE-t, a Kisvárdai SE helyi riválisát, a KIKSE-t 1:0 arányban. Az ifjusági bajnokságban a DMTK 3:2 arányban győzött a DTE ifjusági felett.

Fővárosi eredmények. A BEAC szép játék után 1:0 arányban legyőzte az UTE-t s igy reménye van az első osztályban való bennmaradásra. Az MTK a Vasast győzte le 2:1 arányban, az FTC a Törekvést 2:0 arányban. Zugló—KAC 1:1. NSC—III. ker. 2:2. VAC—BTC 1:0, ez a mérkőzés barátságos volt, mert a kiküldött biró beteg lett. A II. osztályban Ékszerész—TTC 0:0, 33 FC—UTSE 0:0, KAOE—Postás 3:1, Föv. TK—MAC 2:1, Husos—UMTE 4:3.

Ausztria 2:0 arányban legyőzte Svájc válogatott csapatát, amely az olimpiádon második helyezett volt. Ivarc ics kitünően biráskodott.

A keleti labdarugó kerület elnöksége ma, kedden este fél 7 órakor ülést tart.

Bíróküldés. A szerdai ünnepi mérkőzéseket a következő birók vezetik: Nagyerdei sporttelep DEAC—NyKISE fővárosi biró, DMTK—KTE Balla Zoltán.

A DEAC kedden este 6 órakor játékos értekezletet tart az Egyetemikörben.

KÖZGAZDASÁG

A debreceni sertésvásár. A hétfői sertésvásáron a kövér piacon 220 darab volt a felhajtás. A kereslet kicsi, az irányzat lanyha. Árak: jó minőségü sertés 18 000, kivételesen 19 000 korona, közepes 16—17.000, silany 15—16 000. A soványpiacon a felhajtás kicsi, a kereslet közepes. A sovány sertés kilogrammonkinti élősulyban 17—22 000 korona volt.

A TŐZSDE

Magyar korona 0.0072.

Zürichi zárlat

Newyork 519, London 2479½, Milanó 2110, Páris 2687½, Brüsszel 26¼, Prága 1540, *Budapest 0,0072*, Belgrád 820, Bukarest 247½, Hollandia 207·05, Varsó 100, Berlin 123½, Bécs 73.15, Szófia 877½.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizaárfolyamokról

Dollár 71950—72580, angol font 344000—347000, hollandi forint 28504—28780, francia frank 3749—3773, svájci frank 13812—13966, cseh korona 2125—2145, lei 349—351, lira 2940—2958, dinár 1118—1140, osztrák korona 101·70—102·30 fillér Napoleon arany — pénz.

Terménytőzsde zárlat

A mai terménytőzsdén a buza 2500, a rozs 10 ezer koronával drágult.

Hivatalos árak: 76 kilos tiszavidéki buza 497—500½—, egyéb 495½—497, 77 kilos tiszavideki 502—505½, egyéb 500½—502, 78 kilos tiszavidéki buza 507—510½, egyéb 505½—507—, rozs 460½—465, takarmány árpa 350—360, sör-árpa 450—470, köles 250—260, zab 390—400, tengeri 245—250—, korpa 220—225.

Minden takarékos asszony ezt vegye, Kávéjába ezt tegye!

Válogatott cikóriából készült!

Minden doboz sarkában, pörkölt szemeskávé van!

Naponta délelőtt kilenc óráig friss felezetlen teljes

TEJ

kapható a „Hangya" üzletekben. Egy liter 4500 korona

ZOMÁNCEDÉNYEK
ÉS HÁZTARTÁSI CIKKEK
SESZTINA LAJOS-nál
(VASKERESKEDÉSBEN)
ÁLLANDÓAN RAKTÁRON VANNAK

Kérjen prospektust

A világhirü „CORMICK" petroleum traktorok eredeti „Cormick" háromvasu ekével
felülmulhatatlanok!
Kizárólagos képviselete: **Rahmer Sándor**-nál Debrecen, Piac-ucca 43.
Telefon 952.

KEZDŐKNEK ÉS HALADÓKNAK
ZONGORÁT ÉS ÉNEKET TANIT
AZ ORSZÁGOS MAGYAR ZENEAKADÉMIA OKLEVELÉVEL KÉPESITETT
ÉNEKMŰVÉSZNŐ
▽
Cim a kiadóban

MEGJELENT
könyvalakban a „Hajduföld" nagysikerü dramatizált korképe a
TARTOZÁS
Kapható 15.000 koronáért a Hajduföld könyvosztályában és az ÉME hivatalos helyiségében. (Uránia palota földszint)

KÉSZ HENCSEREK
diványok, matracok és paplanok
kaphatók. — Javításokat és megrendeléseket jutányosan eszközlök.
Erdős Sándor, Simonffy-u. 13.

Megkezdődött a nagy tavaszi vásár az
ARANY BIKA DIVATÁRUHÁZBAN
BIKA ÉPÜLET PIAC-U.
tavaszi ujdonságaink
legujabb covercoat, ripsz, eolin, kosztümkelmék, kockás divataljkelmék, eponge gyapju delinek
megérkeztek!
Üzletünkben megtalálja a legujabbat, legszebbet — legolcsóbban! — Mosó delinek és voálok 18000 koronától, prima cartonok 17000 koronától, zefirekben, vásznakban, mindenféle mosóárukban nagyválaszték. — Tisztviselőknek árengedmény.

NŐI
kosztümök, kabátok, uccai és alkalmi ruhák megrendelhetők hozzávalóval is
Grünfeld Péterfia-u. 19.

BÁLI
és mindenféle rőfös és rövidáru cikkek logolcsóbb napi áron beszerezhetők
Szabó és Zengewald
cégnél
Debrecen, Szentanna 5.

Tüzifa
Hasáb házhoz szállitva . . . . . 40000 K
Apritva házhoz szállitva. . . . . 48000 K
Ia porosz szén
telepen átvéve 92000 K métermázsánként a
KÖZTISZTVISELŐK ÜZLETEIBEN

Sodorjon
JANINA
papirt

APRÓHIRDETÉSEK

Öt lapban olvassák az Ön **apróhirdetését**, melyet **8000 koronáért** felad a **Debreczen, Debreczeni Független Ujság, Egyetértés, Hajdufőld** vagy **Tiszántuli Hirlap** kiadóhivatalában vagy a **Csathy Ferenc Rt. (Piac-ucca 8)**, vagy a **Hegedüs és Sandor R. T.** (Piac-ucca 34). vagy az **Aczél Henrik** (Piac-ucca 24) könyvesboltjának pénztáránál. — Alkalmi apróhirdetés 10 szóig **8000** korona, minden további szó **800** korona. — Vastagbetüsszó és levelezés **1600** K.

Levelezés

Szórakozásból feltétlenül intelligens nővel megismerkednék. „Becsületszó" jeligére. 4219

Két független uri leány megismerkedne jobbmódu gazdálkodókkal. Leveleket „20—22" jeligére Egyetértés [továbbit 517

Lakás

Elcserélném egy szoba-konyha speizból álló lakásomat hasonlóért a nagy állomás közelében. Cim a kiadóban. 3767

Egyszerű szobát keres özvegy urinő butorral, vagy anélkül Timár-ucca környékén április 1-re. Cim a kiadóban. 4011

Butorozott szoba butorozott konyhával április 1-től gyermektelen családnak kiadó. Rákóczy-ucca 55. 4077

Kiadó két butorozott szoba különbejárattal kis állomás közelében. Értekezni Csapó 68. Üzletben. 493

Modern lakás kettőszobás butorozott kiadó. Hüvelyes-ucca 10, emelet 4160

Özv. tanárnő kitünő kosztot adna azon magános urnak vagy urnőnek, aki központon lévő lakásából 2 modern szobát, konyhát részére átadna.

Mansz szövőjében Burgundia 1. szám alatt legjutányosabban kapható mindenféle vászon, len és pamutáru. Bérszövésbe kendert, lent, gyapjut és pamutot vállalunk. 470

Fizetésképtelen egyének békés kiegyeztetését intézi Nagy Lajos ügynöksége, Veres-ucca 9.

Fiatal, szorgalmas kereskedő kaucióval bármilyen állást elvállal. Cim a kiadóban. 4022

Bérszántást olcsón vállalok tetszés szerinti mélységben. Cim a kiadóban.

Ingyen mázolok elő bármilyen modern mintát, ki fehérneműjét nálam készitteti. Tanulóleányok felvétetnek, Berkovits fehérnemü üzem, Mikfós-ucca 11 4126

Bor, saját termés, az ismert minőségü bakaros, literenként kapható. — Csak 16000 vasárnaponként. Poroszlay-ut 53. 4121

Kocsik nagy választékban, ujak, használtak, kedvező fizetéssel kaphatók Neuländer kocsigyárban 4103

Tavaszi ujdonságok megérkeztek!!!

Okosan teszi, ha ünnepre ruhaszükségletét már most megrendeli.

Egy öltöny mérték után — — — — — 1,000.000 korona
Egy öltöny vagy kosztum munkadij — — 500,000 korona

TEGDES JÁNOS, PÉTERFIA 42.

Egyszerü butorozott szobát, esetleg butor nélkül keres szentannai részen özvegy uri asszony. Cim a Hajdufőld kiadóhivatalában. 4079

Két szoba, előszoba, mellékhelyiséges, modern Kollégium melletti lakásom elcserélem hasonlóval. Hüvelyes-ucca 3. sz. Böhm.

Szoba, konyha, mellékhelyiségekből álló modern lakás butorral átadó. — Cim a kiadóban 4152

Két különbejáratu szoba kiadó. Miklós-ucca 41, II. lépcső az udvarban. Megtekinthető hétköznaponként délután 4—7-ig 4212

Kiadó gyümölcsös és veteményes föld, circa 600 négyszögöl, esetleg 1200. Tócskert, Aczél u. 7. 514

Butorozott szoba, ágynemü nélkül, kiadó. Ugyanott kvártély kapható. Kossuth-u. 55. sz. 4222

Elcserélendő egy szoba, konyha és nyári konyha, Kut u. 110. 4223

Elcserélném szép szoba, konyha, pince lakásom. Maróthy György 13, szám, 3. ajtó. 4224

Világos pinceszoba és konyha kiadó. Rákóczy-u. 15. 4220

Tisztviselő-telepen gyümölcsöskert kiadó. Értekezni lehet Széchenyi ucca 46. emelet. 515

Bor, saját termés, tisztán kezelve, hordónként is. Markbreit, Péterfia-ucca 11, szám. 4225

Fehér és tarkahlmzés és horgolás szépen és olcsón elvállaltatik. Arany János-u. 61. Keresztépület. 4336

Fehérnemü varráshoz tanuló leány fölvétetik. Csokonai-u 34. 4227

Jókarban levő szőlőt felesben megmunkálok. Szücs Mihály, Cserepes u. 24. 4221

Diplomás budapesti szinész, ki budapesti szinésziskolában tanitott, nehány növendéket vállal kiket a Szinészegyesületnél vizsgáztatna. Cim a kiadóban. 4242

Teher és személyautó szállitás. Olcsóbb, mint vasuton. Telefon 934. 4228

Soffőrvizsgára legsikeresebben előkészit. Vértessy Garage, Szepességi-u. 20. 4229

Kereslet

Ólmot bármily mennyiségben vesz könyvnyomda Piac 59.

Tavaszi felöltők és öltönyök

óriásiválasztékban kaphatók

Grünfeld Adolf és Társa

férfiruha áruházában ooooooo Kistemplom mellett.

Elegánsan butorozott szoba egy vagy két ur részére, központban kiadó. Cim a kiadóban. 4241

Átadó elköltözés miatt 3 szobás lakás Miklós-uccán, Cim a kiadóban. 4245

Csinosan butorozott uccai szoba kiadó, József királyi herceg-ucca 33. 4246

Ajánlat

Üzlet- és raktárhelyiség

forgalmas helyen, vasuti megáltóval szemben, bármilyen célra alkalmas, azonnal kiadó. Kinizsi ucca 55. szám.

Husvéti kokadi bor 25 litertől feljebb literenként 17000 koronáért kapható Széchenyi-ucca 25. Weisnál. 3392

Postai tadobozok kaphatók különböző nagyságban. Könyvnyomda, Piac 59.

Géplakatostanuló felvétetik Arany János-u. 37. Ehrenreich Sámuel, 3706

Egy fiu tanulónak felvétetik Glattstein kárpitosnál, Hatvan-ucca 1. Püspöki-palota. 4125

Varrónő szabásban jártas felvétetik Schön Arthurnál, Csapó-ucca 4. 4127

Soffőr luxuskocsihoz, megbizható állást keres. Cim a kiadóhivatalban. 4124

Kovács tanonc bentkoszttal felvétetik Nagy Béla, Szent Anna-utca 46. 4148

Juhtartók figyelmébe! Magyar fésüs, finom gyapjas fias anyák, tokjó jerkék és ürük eladók. Csernyus Elek, Ujfehértó. 4081

Nagyobb mennyiségü buzakölcsönt keresek első helyre való betáblázásra. Cim a kiadóban. 4244

Szabászati tanfolyamra tanitványok fölvétetnek. Degenfeld tér 3. sz. Keresztépület. 4230

Elsőrendü női szabónál, központon, szép lakással, társulok. Cim a kiadóban. 4243

Szerény, munkaszerető, jó bizonyitvánnyal rendelkező nő, házvezetőnői állást keÉrtekezhetni Erzsébet-u, 59. 4231

Ügyes tanulóleányokat felvesz „Belvárosi" női ruhavarroda, Kossuth-u. 26. 4232

Ügyes, megbizható uri leány gyakorlattal pénztárnoknői, vagy hasonló bizalmi állzalmi állást keres. „Üzleti nő" jeligére. 4233

Főtér, vagy közelében iroda, raktár vagy pincehelyiség kerestetik. Értekezni Piac-ucca 9. Kristályviz lerakata. 4247

Eladás

Az István-ut 26. és 28. szám alatti 3400 négyszögöl gyümölcsöskert részletekben is eladó. Széchenyi-ut (kert) 21. 252

Ondódon, Veréb-düllőben, a 7. km-nél eladó 3—4 hold föld. Értekezni Batthyányi 17. Ügyvédi iroda. 214

Teljesen uj női szürke 35-ös antilop cipő, nagyon szép, olcsón eladó. Ajtó-ucca 37 4012

Kismacson a Dragota-féle birtokból 18 és 20 hold elsőosztályu föld részletekben is előnyösen eladó dr Péchy ügyvédnél, Werbőczy-u. 2. 4052

Varrógép (Singer) szivarhajós, kifogástalanul varr, eladó 1 millió 200,000 K-ért Kölcsey-u. 5, balra I. ajtó. 4159

Saját termésü 300 liter ó és 500 liter uj bor eladó Vigkedvü Mihály-u. 25. 4151

Bor, kitünő zamatos, házhoz kihordva 1 liter 16000 korona a Halász-féle vendéglőben, Simonyi-ut 2 szám, Margit-fürdő sarkán 4179

Wertheim szekrény, békebeli gyártmány, kisebbméretü, eladó. Cim a Hajdufőld kiadójában. 516

Hoffherr— Schrantz-féle huzatos cséplőgarnitura eladó. Csapó-ucca 28. szám Bővebb felvilágositást a háztulajdonos ad. 4234

Eladó beköltözhető modern uj ház, több lakással. Lorántffy-u. 19. 4235

Alig használt sötétszürke átmeneti kabát jutányosan eladó. Turul Cipőüzlet, Piac-ucca 48. 4236

Szőlő eladó, elsőrendü jól termő és gyümölcsfás. Köntöskert, Szabolcs-ucca 18. Ertekezni József kir. herceg-u. 53. 4237

Öt hektó kerti bor eladó. Nyil ucca 18. szám. 4238

Eladó Pereces-ucca 7. és Maróthy György-ucca 18. számu ház négyszobás beköltözhető lakással. 4239

Tengeri eladó. Vár-ucca 4. 4240

Vegyes

Uj mészárszék! Tisztelettel értesitem a n. érdemü közönséget, hogy Maróthy György 40. szám, Eötvös-u. 46. szóm alatt naponta friss husok kaphatók. I. marhahus 22 ezer, II. rendü marhahus 16 ezer, I. rendü horjuhus 30, II. rendü borjuhus 22. Becses pártfogásukat kéri Bihary János mészáros. 4162

IRÓGÉPEKET,
varrógépeket és müszerészmunkákat legolcsóbban felelősséggel vállal **Mechanikai Mühely,**
Csapó-ucca 19, az udvarban

Kétszer ad, aki gyorsan ad!

A

Középeurópai Biztositó

a megállapitott károkat teljes egészében azonnal kifizetit

Debreceni vezérképviselősége Boross József vezértitkár, József kir. herceg-ucca 4. szám. Telefon 7-15.

Ujonnan érkezett tavaszi divatlapok után

legelegánsabb kosztümöket, uccai és estélyi ruhákat

legolcsóbban készit

özv. HODOSI ANTALNÉ

Kovács Erzsébet angol és francia női divatterme PÉTERFIA U. 11.

FESTÉKET

PADLÓLAKKOT, BRUNOLINT, TERPENTINT, FIRNISZT, ZOMÁNCLAKKOT, MINDEN SZINÜ PORFESTÉKET

kiváló minőségben nagyon olcsón vásárolhat

STERN festéküzletében PIAC-U. 10

BIKA SZÁLLODÁVAL SZEMBEN

TERAZZO BETON

CEMENTES MOZAIKLAP

BURKOLATOK

és mindenemü mükőmunkák készitését legjutányosabban vállalja

Lukács Vilmos és Testvére

Debrecen, Hatvan-ucca 7 Telefon 308

Legolcsóbb bevásárlási forrás:

CSILLAG TESTVÉREK

rövidáru nagykereskedése, püspöki palota

A

BAKSÖR

csapolását a

GAMBRINUS

már megkezdte!

M. Nagy Mihály

kalapos mester

Női és férfi kalapok nagy raktára

Csapó-u. 17. (Szinházi átjáró)

Átalakitások pontosan eszközöltetnek. Telefon 10-38.

Uj női kalapok **60.000** koronától.

SZABÓ JÁNOS

URI SZABÓSÁGÁBA PÜSPÖKI PALOTA

megérkeztek a tavaszi finom szövetek. **1 zakóöltöny finom gyapjuszövetből már 1,750.000 koronától, finom kamgarn szövetből már 1.850.000 K-tól** készit méret után a legujabb divat szerint.

Nagy István lakatosnál
Széchenyi-ucca 6.

Kész porcellánnal kirakott, valamint egy és kétsütős, vizüstös

TÜZHELYEK

legolcsóbban készen kaphatók.

Kedvezményes áron

mindenki vásárolhat a

Máv. Fogyasztási Szövetkezetben

MÉLIUSZ-TÉR 3.

1 ltr fehér pecsenyebor		18500 K
1 liter rum — — 35 és		44000 K
1 liter bikavér — —		19000 K
1 liter fehér asztali —		14500 K

TEA, CSOKOLÁDÉ, KÁVÉ, COGNAC, KÉKKŐ

legolcsóbb árban!

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdajaban Debrecen, Ferenc József-ut 59.

Kiadja a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó-Vállalat Rt.